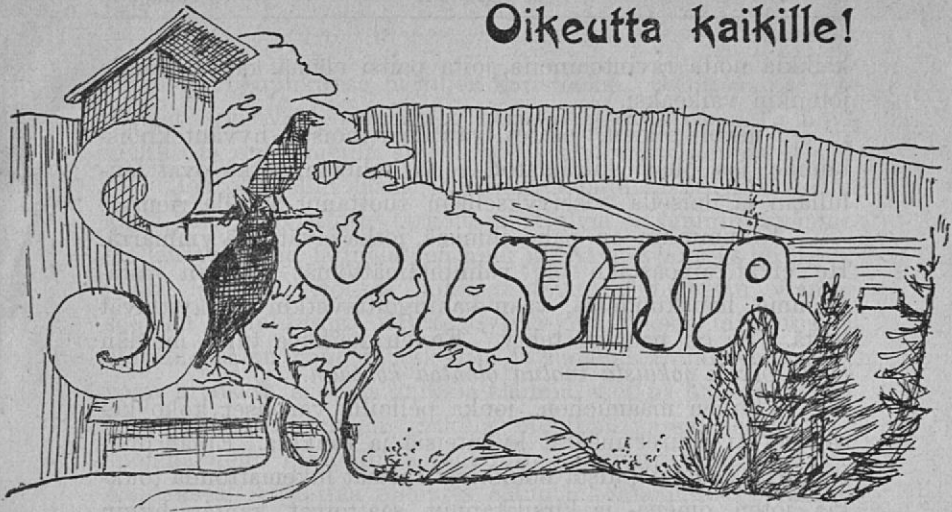

Oikeutta kaikille!

Yhdistyksen Tiedonantoja :: Toukokuu 1905.

! Jos lupaa saadaan, ilmestyy lehti keran kuukaudessa, paitsi kesä-, heinä- ja elokuut. Tilaushinta postimaksuineen on vuoden loppuun 50 penniä.

Tilauksia vastaanotetaan Uudenmaan Eläinsuojelus-Yhdistyksen toimistossa, luvan saatua lehden julkaisemiseen. Vastaava: **H. Niklander.**

Kuta enemmän asutus Suomessa leviää, sitä useampia vaikeuksia on maanviljelyksellä voitettava. Oras on usein liian harvaa, madot syövät sitä j. n. e. Maamies valittaa, ett'ei hänen työnsä maksa vaivaa. Hän tilaa ulkomailta sadoin markoin tuomaskuonaa ja kainiittia, asian saannottavasti parantumatta. Siihen on syynä se, että kun suuret metsät kaadetaan ja suojelevat pensikot paljastetaan, niin pienet linnut kadottavat luonnollisia pesinpaikkojansa ja jättävät seudun. Sitä vastoin hyönteisten luku pelloille lisääntyy uskomattomassa määrässä. Sinun näet tulee tietää, että jokainen pieni tiaisperhe esim. lasketaan syövän neljä miljoonaa hyönteistä ja toukkaa kesän kuluessa ja pääkysperhe puoli miljoonaa. Muistanet, että kouluylivhallitus on kehoittanut valmistamaan lintuholkkia. Nämät uudet siivekkäitten kesävieraittemme huvilat tulevat jossakin määrin korvaamaan niitä, mitä metsänhakkaajan kirves on hävittänyt.

Luuletko että löytyisi ketään, joka ei mielellään tahতোisi varjella pieniä lintuja? Nämät tekevät meille suurta hyötyä, auttavat maamiestä ja puutarhanhoitajaa kasvattamaan

kaikkia noita ravintoaineita, joita paitsi elämä kävisi sinulle jotenkin vaikeaksi.

Väärin tekisit, jos et välittäisi noista hyväntekijöistämme, jos olisit kiittämätön heitä kohtaan, jotka ovat laullaan ja iloisella viserryksellään tuottanut sinulle riemua.

Kumminkin on paljo ihmisiä, jotka eivät tätä ymmärrä. He eivät ainoastaan ole välinpitämättömät pienten ystäviemme hauskuudesta, vaan vahingoittavatkin ja hävittävät heitä. Se on pahasti tehty. Ennen kaikkea tulee meidän tehdä oikein jokaista luotua olentoa kohtaan.

Tunnen maamiehen, jonka pelloilla varpuset koko kesän söivät suuret määrät hyönteisiä ja toukkia. Erään puutarhurin hedelmäpuista noukkivat rastaat lukemattomia toukkia, joten omena- ja kirsikkapuut saattoivat kantaa hyvin runsaasti hedelmiä. Syksyllä linnut tahtoivat saada vähän palkintoa vaivoistaan: Varpuset alkoivat noukkia jyviä pelloilta ja rastaat maistelemaan marjoja ryytimaasta. Mutta sitä niitten ei olisi pitänyt tehdä. Säälimättä itarat ihmiset ajoivat heitä pois ja ampuivat heitä ikäänkuin vaarallisimpia pahantekijäitä. Menettelivätkö maamies ja puutarhuri sinun mielestäsi oikein varpusia ja rastaita kohtaan?

Etkö tunne pientä poikaa, joka kummipyssyllä vahingoittavasti ampuu pieniä lintuja ja asettaa niille ansoja, joissa ne kärsivät tuskallisen kuoleman tahi haavoittuvat pahasti? Toiset ryöstävät munia lintujen pesistä. Metsästyslaki määrää kuitenkin ankaran rangaistuksen niille, jotka jollain tavalla lintuja hätyyttävät. Oletko sitten nähnyt erästä pientä tyttöä? Eikö hän halusta katsele noita komeita höyheniä ja täytettyjä lintuja, joilla turhamaiset naiset koristavat hattujaan? Nämä lintukoristeet tavallisesti tosin tuodaan vieraista maista, mutta jos voisit eroittaa toisen linnun toisesta yhtä hyvin kuin tunnet tuttuja ihmisiä vieraitten joukosta, niin näkisit usein suruksesi ja kauhistukseksi monen pienistä lintuystävästäsi luonnottomasti taivutetuin siivin kiinnitettynä hattuun ja kaksi lasipalloa vilkkaitten silmien asemesta. Matkoillaan lämpimämpiin maihin pienet kesävieraamme, jotka ovat meille valmistaneet niin suurta hauskuutta, kymmentuhansittain vangitaan ja tapetaan hirveällä tavalla. Osa niistä etelämaalainen syöpi herkkuna, mutta suurin osa saapi

antaa höyhenpukunsa hattujen koristeeksi. Osoittaako se sydämen sivistystä, jos tahtoo koristaa itseänsä moisilla höyhenillä ja onko meillä syytä haluta semmoisia kaunistuksia?

Jos olet ollut läsnä jossain Sylvia-juhlassa, niin tiedät kyllä, mitä Sylvia-liitto tarkoittaa. Sylvia on laululintujemme eli kerttujemme latinalainen nimi ja Sylvia-yhdistys on liitto, jonka jäsenet, tytöt ja pojat, tahtovat yhdistetyin voimin suojella laululintuja. Mutta Sylvia-yhdistyksen tarkoitus ei ole ainoastaan hankkia oikeutta ja suojelusta pikku-linnuille, vaan myöskin suojella kaikkia eläimiä, vieläpä puita ja muita kasvia, sanalla sanoen kaikkia olentoja, joissa on eloa — suojella heitä inhimillistä raakuutta ja hävityshalua vastaan. Voidaksesi harjoittaa oikeutta eläimiä kohtaan, täytyy sinun oppia tuntemaan heitä ja heidän ominaisuuksiansa sekä tietämään, miten sinun tulee kohdella heitä.

Taito kesyttää eläimiä on synnynnäinen muutamissa ihmisissä samalla tavalla kuin toisilla on taipumus soitantoon tahi johonkuhun muuhun taiteeseen ja taitoa tuskin voipi opettaa. Mutta meidän ei tarvitse niinkuin eläinten kesyttäjän kukistaa eläimiä, voidaksemme seurustella heidän kanssaan. Jokainen voipi rakkaudella ja hyvyydellä voittaa heidän ystävyyyttään. Kuinka kiitolliset eläimet ovatkaan häntä kohtaan, joka vaan kerran on tehnyt heille hyvän työn! Ei tarvitse muuta, kuin osoittaa ystävyyttä, niin että eläin sitä ymmärtää. Hän ei ymmärrä puhetta, mutta me voimme antaa hänelle esimerkiksi ruokaa, sen nälkää nähdessä, tahi makupaloja milloin tahansa. Meidän täytyy kuitenkin menetellä ymmärtäväisesti, eikä niinkuin pieni poika, joka ajoi pois koiran selittäen, että se oli saanut edellisenä päivänä ruokaa — tahi niinkuin pieni tyttö, joka sulki kissan kanahäkkiin ja siroitteli ryyniä sille ruoaksi. — Tämän jälkeen tulee sinun koettaa *voittaa eläinten luottamusta*, johon vaaditaan tasaista ja levollista käytöstä, sillä jokainen eläin on luonnostaan enemmän tahi vähemmän arka. Ainoastaan se eläin, joka aikaisimmasta nuoruudestaan on oleskellut ihmisten seurassa ja alituisen kokenut ainoastaan rakkautta heidän puoleltaan ei sinua karta, vaikkakin jos lähestyt häntä kiivain liikkeen. Älä koskaan koeta väkisin tyrkyttellä hyväilyjäsi eläimelle, vaan odota, kunnes hän itse lähestyy sinua.

Jotta oppisit tuntemaan eläinmaailman ainakin jossain määrin, tulee tämä lehti sisältämään kertomuksia tavallisimmista kotieläimistä, ja koska kissa on ensimmäinen eläin, jonka tapaat luonnonoppikirjoissasi, niin alamme hänestä.

Kissa.

Kissa on vapaa olento luonnostaan, ei hän ole halukas ihmistä palvelemaan. Hän voi kyllä miellyä ihmiseen, mutta alistuu ainoastaan sen verran, kuin itse hyväksi näkee. Mieltymys riippuu siitä, kuinka paljon kissan kanssa seurustellaan, jos häntä jätetään paljon itsekseen, niin hän mieltyy syntymätaloonsa vaan. On kissoja, jotka ovat monta kertaa muuttaneet isäntäväkensä kanssa, palaamatta entiseen kotiinsa. *Ulla*-kissalla oli tapana saattaa pientä omistajaansa kouluun, odottaa jossain läheisyydessä siksi, kunnes luku-tunnit olivat päättyneet, ja sitten iloisesti keikahtaen seurata häntä kotiin.

Kaikenmoisia keinotemppejuja kissat hyvin voivat oppia suorittamaan, mutta ainoastaan siinä tapauksessa, että opettaja pitää heistä ja on heille mieluinen. Näitä temppejujansa he eivät kuitenkaan käskien tee, vaan milloin itse lystäevät.

Pekka-kissa taisi heittäytyä kuoliaaksi, istua silmälasit turvalla ja sanomalehti etukäpälien välissä. Kehoittamalla hän naukui hiljaa ja odotti aina ovella herransa kotiintuloa. Kauan aikaa kuului joka yö makuuhuoneisiin hissuttavia askeleita eikä voitu selittää, mitä ne olivat. Päätettiin sitten ottaa selkoa tuosta peikosta, mutta vaikka olisi kuinka nopeaan avattu makuuhuoneitten ovia, ei nähty muuta, kuin että *Pekka* istui kuristen portailla. Vihdoin tuli salaisuus ilmi. *Pekkaa* tavattiin eräänä päivänä leikkimässä ovimaton kanssa, nostaen kerta toisen perästä sen lattiasta ja pudottaen sen jälleen. Tätä hän oli toistanut, kunnes joku ihminen äänen kuultuaan, avasi oven, jotta hän voisi päästä sisään.

Kissoilla on suuri matkimishalu. Minkä yksi tekee, sen tekevät kohta kaikki muut. Eräässä talossa, jossa asui monta kissaa, pisti yksi heistä kerran istuessaan etukäpäälänsä hattuun. Jonkun ajan kuluttua istuivat talon kaikki kissat samalla tavalla käpälät piiloutuneena johonkuhan hattuun, myssyyn, pussiin, laatikkoon j. n. e.

Eräällä vanhalla rouvalla oli kissa *Juno*. Emännän syödessä kerran päivällistä, tuli pieni rakkikoira huoneeseen. Hän asettui takajaloilleen, »keri« ja nyökäytti rukoilevasti päätään. Vanha rouva alkoi nyt joka päivä houkutella koiraa sisään ja antaa hänelle makupalan ennenkuin *Juno* sai. Tämä pisti mirriä vihaksi, jonka tähden hän eräänä päivänä istui takajaloilleen ja koetti niin hyvin kuin taisi matkia koiran liikkeitä. Emäntä nauroi suosikkinsa sukkeluudelle ja tästä lähtien *Juno* sai kuten ennen ensimmäiseksi ruokaa.

Kissa syöpi halusta maitoa, leipää ja perunoita, mutta hänen lempiruokaansa ovat hiiret ja sanotaan että kissa vuodessa nauttii kolmesta seitsemään tuhanteen hiireen. Muustakin syystä kissat ovat hyödylliset. He syövät vahingollisia hyönteisiä, esim. turilaita ja heinäsiirkkoja. He tappavat myrkyllisiä käärmeitä, ei ainoastaan kyykäärmeitä, vaan erittäin vaarallisia kalkalokäärmeitäkin. Valitettavasti täytyy tunnustaa, että kissoilla on paha tapa pyytää lintujakin. Siltä ei kissa kumminkaan ole lintumaailman suurin vihollinen. Joka kerran inhoo kissaa, tahtoo mielellään syyttää häntä kaikenlaisista ilkitöistä, saadakseen muitakin hävittämään häntä sukupuuttoon. Etkö luule, että metsänhaaskaus

ynnä muut syyt, joita olemme luetelleet, paljon suuremmassa määrässä vähentävät pikkulintujen luvun? Euroopassa, jossa kissa vuosisatoja on pidetty kotieläimenä, ei muussa tapauksessa pitäisi löytymän ainoatakaan laululintua jällellä, sillä tuskinpa kissat meidän aikanamme ovat enemmän raatelevaisia kuin muoin. Samoin kuin järkevä ihminen on velvollinen käyttämään tietojansa vähempiosaisten, kanssaihmistensä hyödyksi ja kohottamiseksi, tulee jokaisen yksityisen ihmisen koettaa kasvattaa olentoja, jotka ovat alempana häntä. Ihmisen tulee kehoittaa eläimiä hyviä ominaisuuksiansa kehittämään sekä estää heitä huonoja tapojansa harjoittamasta. Useimpia kissanpoikia voipi opettamalla saattaa siihen, etteivät häiritse lintuja. Kissa on hyvin viisas, sen vuoksi voipi helposti saattaa häntä ymmärtämään, mitä hän saapi tehdä ja mitä ei. Niinpä vihdoin voipi pitää kissoja ja lintuja samassa huoneessa — sattuupa usein, että he tulevat ystäviksi keskenään.

Kesyt västäräkki, joka vapaasti sai liikkua huoneessa, oli kerran sattumalta päässyt pihalle. Hetken perästä tuli kaunis kissa, joka asui samassa talossa, kantaen västäräkkiä suussaan, tietysti vahingoittamatta häntä. Tämä tapahtui useamman kerran.

Toinen kesyt lintu, jota omistaja oli kaivannut monta päivää, toi hänen kissansa takaisin, tämä ei ainoastaan ollut osoittanut ja tuntenut sen muitten lintujen joukosta vaan tahtoi myöskin tehdä herrallensa iloa.

Saksanmaalla elätettiin pitempiä aikoja eräänlaisia kauriita kissoja vahtimaan linnunmyyjäin lintuja. Kissat saivat pienestä pitäen kasvaa lintujen seassa, siten he tottuivat luonnollisesti lintujen seuraan eivätkä koskaan näyttäneet mitään murhanhalua. Kuitenkin samat kissat olivat taitavia ja ahkerointa hiirien- ja rottienpyytäjiä, suojellen täten lintuja näitä vihollisia vastaan.

Ainoastaan hyvin ruokittu kissa on hyvä rottakissa. Mutta jos ei kissalle anneta kunnollisesti ruokaa ja kohdellaan tylysti, niin hän alkaa pyytää lintuja. Paljas liharuoka tekee myöskin kissan hyvin verenhimoiseksi, jonka vuoksi hänen tulee säännöllisesti saada maitoa. Toinen varovaisuuskeino on koettaa pitää kissaa öisin niin paljon kuin

mahdollista sisällä. Kissan huonot tavat riippuvat siis paljon siitä ihmisestä, joka hänet omistaa. Monet ihmiset menelevät anteeksiantamattomasti. Vaikka heidän pitäisi heti kissanpoikien synnyttyä mahdollisimmasti vähintä tuskaa saattamatta tappaa niitä, joita eiväi voi pitää täysikasvaneina, niin me sydämettömät jättävät ne eloon, kysymättä ollenkaan, minne joutuvat. Ihmekös sitten, jos kissat villiytyvät!

Yleensä otaksutaan, että kissa on kavala ja petollinen olento. Miten lieeneekin sen asianlaita. Sanotko sitä ihmistäkin kavalaksi, joka on niin äkkipikainen, ettei hän voi olla lyömättä parasta ystäväänsäkään, jos tämä liiksi suuttuttaa häntä? Et, sillä sinusta semmoinen ihminen päinvas-toin on avomielinen ja suora. Kissa on luonteeltaan samanlainen. Hän on hyvin vilkas ja hänellä, niinkuin jokaisella vapaalla olennolla on vaikea hillitä itseään. Jos hän on tyytymätön, niin hän tavallisesti näyttää sen kohta. Sitä paitsi kaikki kissat ovat enemmän tahi vähemmän hermostuneita.

Joskus tapahtuu, että joku kissa raapii tai puree sitä, joka häntä hyväilee. Silloin luullaan, että kissa on salakavala, ja kuitenkin on syy tavallisesti hänessä itsessään, joka kissaa hyväilee. Käsi on voinut koskea jotain arkaa tahi kipeätä kohtaa kissan ruumiissa ja kun kissa ei ole voinut ilmoittaa, että hyväily häntä kiusasi, on hänen täytynyt toisin keinoin päästä siitä. Mirrin tarkoitus ei suinkaan ollut tehdä pahaa, mutta hänen kyntensä ja hampaansa ovat niin terävät kuin naskalit. Sinun tulee tietää, miten kissoja pitää kohdella. Useimmat kissat eivät pidä siitä, että heitä silitellään vatsalle, luultavasti se kutittaa. Usein syn-tyy sähköä, kun sivelee kissan selkää, varsinkin jos se ta-ptahtuu vasten karvoja. Sekin on kissasta kiusallista. Kaikki kissat pitävät taas siitä, että heitä raapii korvain takaa ja painaa hiljaa sormen kurkulle.

Lapset usein tekevät pahaa kissoille siten, että ne alituisen pitelevät ja laahustavat niitä. Siitä kissat saavat sisällisiä tautia, joista ne laihtuvat ja vihdoin kuolevat. Samoin käypi väliin niille kissoille, jotka liian usein ovat saaneet leikkiä koirapenikoiden kanssa.

Todisteena kissan kavaluudesta mainitaan välistä, että hän ruokaa, kerjätessään tekeytyy niin ystävälliseksi kuin

mahdollista. Mutta tämä ei ole kavaluutta. Mitenkä hän sitten voisi saattaa tiedoksi toivomustaan?

Semmoiset kissat, joita vainotaan ja alituisen kohdellaan ra'asti, voivat kyllä tulla kavaloiksi, alkaa varastella j. n. e., mutta tästä meidän tulee yhtä vähän kummastua, kuin siitä, että villiityneet kissat rupeavat lintuja pyytämään.

Hyvin paljon olisi vielä kerrottavaa kissan viisaudesta ja hänen rakkaudestaan sekä omia poikia että toisia nuoria eläimiä kohtaan, mutta tila ei sitä myöten anna, jonka tähden lopetamme seuraavilla (A—a):n sepittämällä lastenrunolla:

Aino ja hänen ystävänsä.

*Ainon hyvä ystävä,
Mirri pehmo-käpälä,
Kehrää lankaa kaunihinta
Haltijoille hienohinta.*

*Aino tietää erään uuden
Haltijoitten salaisuuden:
Mirrin langat onnen tuovat,
Kodin haltijat sen suovat.*

*Mirri kodin hauskuus on,
Kodin tonttu verraton,
Tuhma Mirrin karkoittaa:
Kodin ilon hajoittaa.*

*Aino neuvoa Mirriä:
Ei saa pyytää lintuja!
Mirri tämän opin antaa:
Tyytyväisyys aarteet kantaa.*

Pieniä tiedonantoja ja kirjeenvaihtoa.

— *Etkö saattaisi suojella eläimiä olematta Sylviayhdistyksen jäsenenä?*

— Tosin voisin sen tehdä, mutta ehkäpä en tulisikaan sitä ajatelleeksi, ellei Sylviamerkki minua muistuttaisi tästä velvollisuudestani. Ehkäpä ajattelisin, voivani niin vähän vaikuttaa, ettei kannata edes yrittää, mutta kun tiedän monien tuhansien lasten auttavan tässä työssä, niin saan minäkin halua olla mukana. Pienen muurahaisen olisi mahdoton yksinään rakentaa keon, vaan kun monet tuhannet kokoavat kortensa, valmistuu keko nopeaan. *Kalle.*

Luokallamme on muutamilla työllä tapana koota rahoja, joilla yhteisesti ostavat Koitto-lehden. Mutta kun saamme joka 6:n lehden ilmaiseksi, jää kootuista varoista ylitse eräs summa. Mihin tarkoitukseen olisi tämä käytettävä? Ehdotettiin yhtä ja toista. Päätimme vihdoin säästää näitä varoja siksi kunnes ovat kasvaneet niin suureksi summaksi, että sillä voisimme ostaa akkunoita johonkuhun pimeään navettaan. Myöhemmin tämä päätös kumottiin kuitenkin ja perustimme liiton, jonka pyrintönä olisi hankkia valoisampia ja hauskeempia navetoita eläimille. Maaliskuun 19 p:nä teimme huviretken lempi-eläimemme Pellekukon luo. Hänen läsnä ollessa perustettiin liitto, jolle nimeksi annettiin »Muurikki« ja seuraavassa kuukausikokouksessa järjestimme liiton toimen, valitsimme puheenjohtajan, pöytäkirjurin ja rahastonhoitajan. Liiton juhlatöimikunta pitää huolen huveistamme ja olemme päättäneet hankkia itsellemme oman lipun, kantaaksemme huviretkillämme. Enempää en voi vielä tästä yrityksestämme kertoa.

Martta.

Toukokuun 19 päivänä tšekäläisen Normaalityseon opilaat viettivät Sylviajuhlan Seurasaarella, jossa tilaisuudessa he päättivät ruveta Sylvia-yhdistyksen jäseniksi.

R.

Tarkempia tietoja Sylvia-yhdistyksestä.

(Yhdistyksen sääntöjen mukaan.)

Yhdistyksen jäsen on jokainen henkilö, joka lunastamalla itselleen yhdistyksen merkin lausuu olevansa halukas

työskentelemään sen tarkoituksessa ja yhdistyksen rahastoon suorittaa vuosimaksun viisikymmentä penniä.

Sylviamerkki maksaa 20 penniä.

Aikuiset jäsenet suorittavat 50 pennin vuosimaksun.

Pysyväiseksi jäseneksi tulee se joka yhdellä kertaa suorittaa vähintään 10 vuotiset jäsenmaksut (5 mk.)

Lapset eivät maksa vuosimaksua.

Toimintansa edistämiseksi valitsee yhdistys niin monelle paikkakunnalle kuin suinkin maassamme asiamiehiä, jotka vastaanottavat uusia jäseniä, kokoovat vuosimaksuja, jakavat Sylviamerkkejä, Sylviakirjoja ja eläinsuojeluskirjaisia, järjestävät juhlia y. m.

Paikkakunnilla, missä ei ole asiamiestä, saattaa jäseniä ilmoittaa ja Sylviamerkkejä sekä Sylviakirjoja tilata Eläinsuojelustoimistolta.

Koulun johtajan tahi johtajattaren luvalla luokan oppilaat voivat perustaa *Sylviapiirejä*. Jokainen piiri valitsee johtajan tai johtajattaren, jonka tehtävänä tulee olemaan panna toimeen kokouksia ja järjestää piirin toimintaa. Johtajaksi (johtajattareksi) valitaan joko opettaja tahi opettajatar taikka oppilas, joka on toimeen kykenevä. Johtajansa avuksi voipi piiri valita toimikunnan. Säännöllisesti pidettävät kokoukset tulevat elähdyttämään ja yllä pitämään harrastusta asiaan. Näissä kokouksissa voisi pitää esitelmiä, keskustella, lukea ääneen eläinystävällisiä kertomuksia ja kirjoituksia, ilmoittaa eläinräökkäyksistä ja ehdoittaa, miten niitä tulisi vastustaa, voisi laulaa, soittaa ja leikkiä. Huviretkillään piirit voivat istuttaa puita, joita sitten voisivat hoidella taikka tilanomistajan luvalla kiinnittää lintuholkkia.

Suotava olisi, jos tälle sanomalehdelle lähetettäisiin pieniä uutisia ja eri Sylviapiirit käyttäisivät tämän lehden kirjeenvaihtonsa välittäjänä, jotta tämän kautta uudet näkökannat syntyisivät ja tulisivat tunnetuiksi laveammissa piireissä. Työtä kyllä riittää.

Sylvia-yhdistyksen toimikunta.